

TỰ DO NGÔN LUẬN HAY TỰ DO NGÔN LOẠN?

Vũ Linh

Tuần rồi, tình cờ qua emails, kẻ này đọc được một bài nhận định của một ông tị nạn phê bình một tờ báo lớn trong cộng đồng tị nạn Việt.

Số là tờ báo này dù là báo tiếng Việt, phục vụ cho cộng đồng Việt tị nạn CS, mà quái lạ thay, đã đăng nhiều bài công kích hay đi xa hơn nữa, nhục mạ luôn cả chế độ VNCH và cả quân lực VNCH luôn. Và dĩ nhiên báo đó đã bị tố cáo là báo VC, hay ít nhất cũng chuyển hướng, trở nên 'thân cộng'.

Diễn Đàn Trái Chiều xin góp ý về vấn đề quan trọng này.

Nói qua về bối cảnh. Dân Việt qua Mỹ tị nạn những ngày đầu, đầu tắt mặt tối lo tái định cư, nghĩa là lo giải quyết những nhu cầu cấp bách và thực tế nhất. Tuyệt đại đa số qua đây đã hết sức vất vả, với vốn liếng tiếng Anh gồm chưa tới vài ba chữ, người ta nói mình không hiểu, mình nói người ta không hiểu, vốn liếng tiền bạc thì giỏi lắm có được một hai cây vàng (khi đó, giá một cây xấp xỉ 200 đô), vốn liếng nghề nghiệp thì hầu hết là lính chỉ biết bắn súng, hay vợ lính chỉ biết ở nhà nuôi con, hay buôn gánh bán bưng lật vật qua ngày. Ngay cả một nhóm đại quan của chế độ Cộng Hòa, cũng chẳng hơn gì nhiều, khác rất xa tình trạng các đại quan đồ rủng rinh mua nhà bạc triệu ở Irvine thời VC bây giờ.

Trong cuộc sống khó khăn ban đầu đó, một vài ông nhà báo đã có sáng kiến ra báo tiếng Việt, và tất cả đều đại thành công khi mấy tờ báo đầu tiên ra mắt, được thiên hạ mua ào ào hơn tôm tươi, giúp thỏa mãn nỗi nhớ quê hương, đọc báo xem tin tức VN, nhưng quan trọng hơn, để tìm việc làm, tìm thuê nhà rẻ, tìm đường xe buýt đi làm, tìm mua xe cũ, tìm trường học cho con, tìm cách xin các loại trợ cấp hay giúp đỡ cần thiết như xin foodstamps, tìm chỗ ghi danh đi học tiếng Anh hay đi học nghề, cũng như tìm người thân bị lưu lạc.

Phải nói ngay, sau này những người qua Mỹ trong những đợt HO hay thuyền nhân, trên căn bản, đã thừa hưởng ít nhiều kinh nghiệm tái định cư của những người tới trước, cũng như được nhiều thân nhân tới trước giúp đỡ nên bớt lặn lội hơn những đợt qua đầu tiên năm 75, nên có thể nhu cầu báo tiếng Việt không quan trọng lắm, chứ đối với đợt tị nạn đầu, vài ba tờ báo tiếng Việt khi đó, giá trị đúng là ngàn vàng. Công giúp cộng đồng của những báo đó không thể coi thường được.

Nói đi cũng phải nói lại. Ngành 'báo chí' khi đó thành công lớn trong cộng đồng tị nạn, đến độ rất nhiều người nhảy vào làm báo nhưng không sống bằng tiền bán báo, cũng chẳng lo lắng việc giúp đỡ cộng đồng, mà chỉ để kiếm tiền 'yếm trợ' hay tiền quảng cáo của các cơ sở thương mại mới bắt đầu ra đời. Do đó, cũng có loại báo giúp cộng đồng thì ít, tự giúp mình nhiều hơn. Cái gọi là 'báo chợ' xuất hiện như sung rụng, đầy đường đầy phố, phần lớn miễn phí chẳng mất tiền mua vì tiền quảng cáo đã dư thừa cho cuộc sống của các chủ báo. Một tờ 'báo' có thể dày tới 100 trang, nhưng với quảng cáo linh tinh chiếm cỡ 70-80 trang.

Nội dung nghèo nàn, có khi cốt làm đầy trang với những mục ‘tìm bạn bốn phương’ hết sức tiều tụy như “phụ nữ tuổi 60, góa chồng, ba con bốn cháu, đảm đang, hiền lành, dễ coi, tìm bạn già, nếu hợp sẽ ngồi cùng thuyền tới chết...”.

Thế rồi, ngày qua ngày, cũng có nhiều tiến bộ. Nội dung phong phú hơn, bài vở có giá trị hơn, tin tức về VN nhiều hơn, nghĩa là giúp cộng đồng hiểu nhiều hơn về cuộc sống của những người thân còn ở lại.

Các nhà báo bắt đầu hiểu nhiều hơn về nghề làm báo cho đúng nghĩa, đúng trách nhiệm hơn. Nhưng mặt trái của vấn đề là cũng có nhiều người hiểu nghề làm báo nhiều hơn thật, nhưng lại là hiểu sai. Hiểu sai về vai trò người làm báo, hiểu sai về trách nhiệm thông tin, hiểu sai về nguyên tắc tự do ngôn luận.

Đặc điểm lớn nhất, phải nói là ‘cách mạng’ lớn nhất trong ngành báo chí Việt sau một thời gian ở Mỹ, đã là việc xuất hiện những bài bình luận về chiến tranh và chính trị thời VNCH, bắt đầu phê bình Mỹ, rồi bạo gan hơn, phê bình các quan chức VNCH, rồi thừa thắng xông lên, công kích cả các lãnh tụ VNCH, từ TT Diệm đến TT Thiệu, ông tướng này, ông tướng nọ, ... Lần đầu tiên có quyền lên tiếng mà chẳng ai kiểm duyệt, đục bỏ, viết cho sưng tay, để biểu diễn và đề cao cái thông minh, cái ‘luôn-luôn-đúng’ của chính mình. Một ông cựu đại tá cạo giấy văn phòng phóng bút chệch bại chiến lược quân sự của cả ông trung tướng tổng thống lẫn ông đại tướng thủ tướng và ông đại tướng tổng tham mưu trưởng, đòi bắn bỏ ông thiếu tướng tư lệnh cảnh sát, ... hoàn toàn vô tội vạ. Cái họa của VN chúng ta là những ông đại tá siêu nhân này ngày xưa đã không nắm quyền, chứ không thì giờ này ta đã đại thắng, đang ngồi uống bia Hà Nội dưới cờ vàng ở hồ Hoàn Kiếm rồi, phải không, thưa quý cụ?

Thế rồi, ngày qua ngày, cũng lại có thêm nhiều bước tiến nữa. Bắt đầu xuất hiện vài bài báo đặt thẳng vấn đề lý do hay nguyên nhân cuộc chiến. Đặt vấn đề chống cộng hay không chống cộng, hòa hợp hòa giải dân tộc hay không, ... Đi xa hơn nữa, đặt lại luôn vấn đề thật sự VNCH chúng ta có chính nghĩa không? Lính VNCH có dám đánh không? VC có tệ hại thật không? Dĩ nhiên, ai cũng hiểu chuyển hướng này có bàn tay chính quyền Hà Nội giựt giây sau lưng, nhưng cái lạ là có những tờ báo của cộng đồng tị nạn CS cả gan dám đăng. Kinh hoàng hơn nữa, đăng luôn bài của vài tên VC sĩ và miền Nam chúng ta, hay nhục mạ cả quân lực VNCH. Ngay cả cờ vàng ba sọc đỏ cũng bị nhục mạ công khai.

Ngớ ngẩn nhất là việc cho phép vài tay ‘VC hội chánh’, trốn khỏi VNCS có thể vì lý do kinh tế, cũng có thể vì phe nhóm CS đánh lẫn nhau, bây giờ múa bút chửi đấm cầm quyền VC vài câu dấm dớ gì đó, được vài tờ báo coi ngay như tiếng nói từ lương tâm của những người yêu nước trước đây bị CS lừa, bây giờ đã thức tỉnh, tiếng nói có uy lớn. Phớt lờ việc vài tay này vẫn lái nhái tung hô HCM, hay vắn vẹo diễn giải ‘tư tưởng HCM’ bả láp cho dân tị nạn! Tự nhiên những tên con ông cháu cha đại cán hay vài cán ngố bộ đội tự nhiên được gán như phong thánh, cả ngàn người ra phi trường hý hửng đón rước, quàng khăn vàng ba sọc đỏ vào cổ, đưa rước đi du lịch cả nước, rồi được công kênh ngồi trên đầu dân tị nạn! Chẳng ai thắc mắc mấy tay cán ngố này, ngày còn chiến tranh đã giết bao nhiêu lính quốc gia, chiến hữu, thân nhân của mình. Thậm chí có tên còn được vài anh tị nạn, quan chức tự phong trong cộng đồng tị nạn nâng đỡ, giới thiệu đi họp với cả tông tông Obama mới kính chứ. Một tên cán ngố ngồi cạnh tổng thống Mỹ, đại diện cho cộng đồng tị nạn Việt, còn gì ô nhục mất mặt, muốn độn thổ hơn?

Dĩ nhiên, những việc này không được hậu thuẫn của cộng đồng tị nạn. Trái lại, đã gây bất mãn nếu không muốn nói là phản uất, khiến nhiều người xuống đường biểu tình, tố cáo vài tờ báo là báo VC luôn.

Ở đây, phải nói ngay, kẻ này không tin những báo đó đã trở thành báo VC hay báo thân cộng. Quá trình những người thành lập và hợp tác với các báo đó khá dày, khá nhiều thành tích chống cộng, và việc chụp mũ VC lên đầu họ là chuyện đi quá xa và thẳng thắn mà nói, là việc làm rẻ tiền, dễ làm, vô căn cứ, nên chẳng thuyết phục được bao nhiêu người, do đó, những tờ báo đó vẫn sống nhe răng, vẫn có hàng ngàn, hàng vạn độc giả, kể cả những độc giả chống cộng tới chết.

Nếu muốn tìm một lý do chính đáng để giải thích việc đăng những bài có lợi cho VC thì không có gì khó khăn cả: nói huych tẹt ra, đó là việc chủ báo và ban quản trị những báo đó thật sự không hiểu rõ và hiểu đúng nguyên tắc tự do ngôn luận, tự do báo chí.

Xuất thân từ một xứ mà trong suốt chiều dài lịch sử, từ thời thực dân tới thời phong kiến, đến thời cộng hòa, chưa bao giờ biết tự do ngôn luận là gì, tự do báo chí là gì, nên những người chủ trương những tờ báo đó đã hoàn toàn mù mờ không hiểu gì về nguyên tắc tự do ngôn luận của báo chí Mỹ. Họ cứ đình ninh trong đầu 'tự do' có nghĩa là tự do trong cái nghĩa tuyệt đối nhất, vô giới hạn, vô trật tự, tự do hoàn toàn tự do, ai muốn nói gì hay viết lách gì cũng được, ban trị sự hay nhà báo hay cả độc giả góp ý, góp bài, ... đều tự do tuyệt đối tha hồ viết xả láng 'thoải mái'.

Cái hiểu lầm đó, trong không ít trường hợp đã đưa đến những vụ thua kiện về tội phỉ báng, mạ lỵ cá nhân, đưa đến tình trạng có báo đã bị phá sản vì thua kiện.

Thực tế mà nói, những tờ báo đó không phải là những cơ quan ngôn luận duy nhất mù tịt về ý nghĩa của chữ tự do ngôn luận trong nghề làm báo.

Ngay cả cho đến ngày nay, tức là ngày bài này được viết, cũng vẫn còn không biết bao nhiêu diễn đàn công cộng, không phải tất cả nhưng một số không nhỏ diễn đàn, đăng những góp ý, những ý kiến cá nhân mà từ hình thức đến nội dung, hoàn toàn chỉ có một mục đích duy nhất là nhục mạ 'kẻ thù' tối đa, cố sức nặn óc ra những sỉ vả thô tục nhất, bản thủ nhất, hay nhẹ tay hơn, những công kích đều cáng nhất, những cáo buộc phịa thô bỉ nhất, những chụp mũ thô bạo nhất, bất kể sự thật. Cái ý định thật sự chỉ là cố gắng tận sức bôi bẩn và chửi càng tàn độc càng bản thủ càng tốt để hạ nhục đối phương và thỏa mãn cái tôi bằng hạt tiêu nhưng lại tưởng to hơn voi của mình. Ngay cả đám 'Mỹ con' Việt tị nạn thế hệ hai của PIVOT, dưới sự xúi bẩy của vài tên già xồn xồn, cũng nhảy vào chơi trò chụp mũ vô tội vạ, kiểu như phóng bút tố Vũ Linh là cây viết mướn VC!

Nói chuyện cá nhân riêng tư, chính kẻ này đã không biết bao nhiêu lần là 'nạn nhân' mà tên tuổi bị đưa lên một số diễn đàn nhục mạ không thể nào hạ cấp bản thủ hơn. Dĩ nhiên, tất cả chỉ ký tên vớ vẩn trên các diễn đàn, nhưng kẻ này cũng vẫn có đầy đủ căn bản để kiện chủ các diễn đàn, bắt buộc phải bồi thường và đóng cửa diễn đàn. Nhưng nghĩ lại, đã chưa thua kiện ai hết.

Thứ nhất những tên vô học chửi bậy thật ra không đáng để kẻ này mất thời giờ kiện cáo, thậm chí cũng chẳng đáng để tranh cãi nữa. Không ai đi cãi lý với đám vô

lại Cầu Muối hết. Những độc giả đọc những chữ rửa bậy bạ này cũng đủ tri thức để đánh giá tư cách chính tác giả chữ bậy, chữ chẳng có hại gì cho kẻ này. Thứ nhì, kiện cáo chẳng biết những tên vô học đó sẽ bị phạt gì trong khi bọn chúng dĩ nhiên trên răng dưới... dép, có gì để bồi thường? Thứ ba, quan trọng nhất, chủ diễn đàn có thể bị phạt tiền hay phải đóng cửa diễn đàn, và đó là họ bị ... phạt oan. Oan vì họ không có chủ ý gây tổn hại cho kẻ này hay bất cứ ai khác, mà oan chỉ vì họ KHÔNG hiểu đúng nghĩa quyền tự do tư tưởng, tự do ngôn luận. Người ta thường nói “những người làm chuyện gì đó mà không biết mình đang làm gì, là những người không có tội”. Kẻ này nghĩ những chủ diễn đàn đó thật sự không biết mình đang làm gì nên không có tội.

Trên căn bản, các chế độ dân chủ tây phương dựa trên nguyên tắc người dân làm chủ, quyết định mọi chuyện qua lá phiếu của họ khi họ vào phòng phiếu biểu quyết về một chính sách hay một luật lệ nào đó, và nhất là khi họ bầu tức là trao trách nhiệm lớn cho những người lãnh đạo họ, những người làm chính sách, ra luật. Mà người dân chỉ có thể có những quyết định đúng khi hiểu rõ và hiểu đúng vấn đề. Nôm na ra dân chủ là một thể chế hoàn toàn dựa trên tình trạng dân trí, tức là sự hiểu biết của người dân. Dân trí có cao, dân chủ mới vững.

Mà dân trí là gì nếu không phải là hệ quả trực tiếp của chính sách thông tin. Tin tức trung thực, đa dạng, giúp người đọc tin tức, tức là người dân, hiểu rõ và hiểu chính xác vấn đề, mới có thể lấy quyết định đúng khi vào phòng phiếu.

Nguyên tắc căn bản đó đòi hỏi báo chí phải đa dạng, đa nguyên, loan đủ mọi tin, cũng như bình luận dưới càng nhiều khía cạnh càng tốt, dĩ nhiên quan trọng nhất vẫn là phải trung thực.

Ngành báo chí Việt trong cộng đồng tị nạn, sau khi trải qua những khó khăn của những ngày đầu, bắt đầu phát triển như vừa bàn. Phát triển qua hình thức ‘đa dạng’ sau khi vài nhà báo Việt hiểu được nhu cầu đa dạng, đa nguyên và tinh thần tự do ngôn luận của Mỹ, không còn bị kìm kẹp bởi bất cứ sở kiểm duyệt của bộ thông tin nào nữa, để rồi cũng muốn mang những gương đa dạng đó vào làng báo Việt tị nạn.

Đáng tiếc thay, cái cởi mở đó, tuy cần thiết, nhưng lại đưa đến tình trạng ... ‘loạn ngôn’, hiểu theo nghĩa nhiều tiếng nói (dĩ nhiên không phải tất cả) trong truyền thông và diễn đàn tiếng Việt tha hồ viết hay nói bừa bãi, không còn một tự chế nào. Nhẹ nhất thì là tung tin phịa vô tội vạ. Nặng hơn là sỉ vả, nhục mạ người khác ý chết bỏ một cách cố tình.

Những độc giả góp ý vô ý thức thì dễ hiểu, những người chủ trương các báo, các đài, các diễn đàn mà vô ý thức thì khó hiểu hơn. Họ cứ nghĩ tự do ngôn luận ở Mỹ là vô giới hạn. Sự thật hoàn toàn khác xa.

Ở Mỹ, có câu chuyện thường xuyên vẫn hay được kể: tự do ngôn luận không có nghĩa là có thể vào một rạp hát đông người hét lên “cháy nhà”, tạo ra rối loạn, thiên hạ đập lên nhau để trốn chạy. Nghĩa là tự do ngôn luận ngay cả ở Mỹ cũng không vô giới hạn.

Bằng chứng? Quý độc giả có thể ghé mắt đọc các báo cấp tiến nhất như Washington Post, New York Times, Newsweek, TIME, ... hay ngay cả các trang mạng xã hội như Facebook, Twitter, ... để biết, trong phần góp ý của độc giả, không bao

giờ có những bài công kích cá nhân, chửi tục thô bỉ vô học như đầy rẫy trong làng báo Việt hay các diễn đàn Việt. Những người chủ trương trong truyền thông Mỹ luôn luôn ý thức được tinh thần trách nhiệm, cũng như hiểu được giới hạn của tự do. Khác xa nhiều người làm truyền thông hay diễn đàn Việt. Trong hầu hết các diễn đàn tiếng Việt, dĩ nhiên cũng có những câu cảnh giác như “Không viết hoặc chuyển tiếp email có lời lẽ khiếm nhã. Tôn trọng nhau, ...”. Nhưng các góp ý đăng lên thì lại đầy rẫy những loại này, chẳng có một chút kèm chế nào. Tất cả chỉ vì những người chủ trương chỉ đăng những cảnh giác cho có lệ, đại khái tưởng đó là một hình thức tự bảo vệ để khỏi bị thưa kiện, nhưng trong thâm tâm, cứ đình ninh vì nguyên tắc tự do ngôn luận, họ không có quyền không đăng những ý kiến của độc giả cho dù đó là những chuyện cảm kị.

Ở đây xin phép nói cho rõ. Theo luật Mỹ, những công kích, kể cả những công kích cá nhân những chính trị gia hay nhân vật nổi tiếng, gọi là người của công chúng -public person- đều được chấp nhận, không thể thưa kiện gì được, ngoại trừ một trường hợp: nếu những công kích đó có ý đồ cố tình muốn gây tổn thương về danh dự hay vật chất gì đó cho người bị công kích, Mỹ gọi là ‘with malice’, chứ không còn công kích vì khác biệt chính kiến nữa. Mà như đã bàn, những góp ý chửi rửa trên các diễn đàn trong cộng đồng Việt hiển nhiên mang tính cố tình gây tổn hại danh dự đối tượng công khai, with obvious malice.

Cá nhân những người chủ trương các báo và diễn đàn nếu bị kiện, có thể nại có ‘không có chủ ý gây tổn hại’, nhưng họ quên mất tư pháp Mỹ còn có một tội mà họ khó thoát, đó là tội bất cẩn -negligent’. Khi đăng những lời cảnh giác rồi sau đó không làm gì hết, thì đó chính là tội negligent.

Trong thời gian gần đây, đã có nhiều lùm xùm về Facebook và Twitter kiểm duyệt, đưc bỏ nhiều góp ý, thậm chí cấm cửa luôn một số người. Những cấm đoán này bị một số người công kích, nên các diễn đàn tiếng Việt lại hiểu đó chính là một xác nhận là các diễn đàn phải tôn trọng người góp ý, không được tự ý kiểm duyệt họ. Nhưng đây là vấn đề hoàn toàn khác. Facebook và Twitter bị chỉ trích vì họ đã kiểm duyệt tư tưởng, kiểm duyệt quan điểm, chứ việc Facebook và Twitter kiểm soát, đưc bỏ những công kích cá nhân thô tục, là đương nhiên, không bao giờ ai thấy trên các trang mạng của họ, và không ai thắc mắc cả.

Trên nước Mỹ này, chẳng có một diễn đàn nào hay một tờ báo nào đăng những góp ý có tính nhục mạ cá nhân thô bạo và tục tĩu hết. Đó là một hiện tượng chỉ thấy trong cộng đồng người Việt chúng ta. Thật là đáng hổ thẹn. Chẳng thấy mấy ngàn năm văn hóa gì hết mà chỉ thấy những siêu chuyên gia chửi tục biểu diễn tài, lại còn nhiều trường hợp gửi cả hình tục luôn nữa, kiểu như bị dồn nén sinh lý quá mức mà không đưc ‘visa’ của cụ bà đi giải tỏa đâu đó vậy. Đám này thật ra chỉ có một nhóm trên dưới một chục tên, nhưng cũng đủ mang tiếng xấu nhục cho cả cộng đồng cả triệu người. Hơn nữa, cái lỗi thật ra chính là lỗi của các chủ báo và chủ diễn đàn đã tiếp tay phổ biến hay dung túng những cái bản thù này.

Thật ra, việc đăng những công kích cá nhân, thô tục chỉ là ... chuyện nhỏ. Chuyện quan trọng đáng nói hơn, là việc một số báo, một số diễn đàn hiểu sai về tính đa dạng, đa nguyên trong ngành thông tin. Nôm na ra: vì nhu cầu ‘cân bằng hai phía’, họ cho rằng cần phải có tiếng nói của phe đối lập, tức là của VC!!! Theo ý kiến cá nhân, đó chính là lý do tại sao một vài báo tiếng Việt trong cộng đồng tị nạn đã đăng bài có lợi

cho VC hay thậm chí bài do chính cán bộ VC viết, nhục mạ VNCH luôn, cho dù những người chủ trương báo không hề theo VC hay thân VC. Chẳng qua chỉ là hiểu sai ý nghĩa của đa dạng trong tự do ngôn luận trong thành đồng dân chủ này.

Như đã trình bày ở trên, tự do ngôn luận ở Mỹ này không hề vô giới hạn, không hề hồ lớn như chợ cá. Có rất nhiều giới hạn, tuy phần lớn bắt thành văn, bắt thành luật.

Muốn có bằng chứng về giới hạn thông tin trong làng báo Mỹ? Có báo Mỹ nào vì nhu cầu 'cân bằng hai phía' hay như Mỹ gọi là 'fair debate' cho đăng bài ca tụng Hitler hay Bin Laden không? Hay ca tụng kỳ thị bất kể kỳ thị gì, tôn giáo, màu da, hay giới tính. Nghĩa là ngay trong truyền thông Mỹ cũng vẫn có những cấm kỵ không thành văn.

Suy diễn việc này và áp dụng vào cộng đồng Việt tị nạn CS của chúng ta, cũng có những điều cấm kỵ, và điều cấm kỵ lớn nhất đương nhiên là những bài viết bào chữa cho VC, thậm chí ca tụng VC hay nhục mạ VNCH. Cái lý lẽ hiển nhiên hết sức sơ đẳng: chúng ta chạy trốn qua Mỹ để trốn tránh VC, sao lại có thể giúp CS biện minh cuộc chiến xâm lăng đẫm máu của chúng được? Ca tụng VC hay cho phép VC tự ca tụng hay bôi nhọ chính nghĩa quốc gia của chúng ta, nhục mạ cờ vàng của chúng ta, thì hiển nhiên đã là đập nát cái danh nghĩa tị nạn của chúng ta rồi còn gì nữa? Nếu VNCH tệt hại và nếu VC hay ho như vậy thì chúng ta đang ở Mỹ -hay bất cứ xứ nào ngoài VN- để làm gì? Trong tư cách gì? Những tên VC nắm vùng lãnh lương đảng để đánh chúng ta, có thể hiểu được, nhưng mặc kệ chúng, sao báo chí và diễn đàn tị nạn lại cho chúng cơ hội và một chỗ để chúng đăng bài nhục mạ chúng ta. Cung cấp phương tiện cho VC đánh ta, sao ngu ngơ khờ khạo vậy?

Làn ranh quốc-cộng VN là làn ranh giữa sống và chết, tuyệt đối không giống làn ranh lịch lãm Dân Chủ-Cộng Hòa của Mỹ, sao lại có thể đòi hỏi 'cân bằng hai phía' hay 'fair debate' được? VC tung ra cuộc chiến đưa đến cái chết của cả triệu người, rồi lừa cả triệu người nữa ra biển, bắt nhốt cả triệu quân cán chính trong địa ngục cải tạo, đầy ải ra ngoài xứ cả triệu người nữa, có cho 'cân bằng hai phía' không? Có ai thấp nhang hỏi ý kiến những triệu người chết đó về việc 'cân bằng hai phía' không? VC có cho 'fair debate' không? Làm ơn xin đừng cãi là ta phải tôn trọng tự do, dân chủ hơn VC. Cái dân chủ nửa mùa đó đã để các sư, các cha, sinh viên, trí thức, ký giả, chính khách căng giữa,... xé nát xã hội và chính nghĩa của miền Nam, vô hình chung tiếp tay giúp VC thắng trận, chúng ta đã ngu ngơ khờ khạo đến độ thua cuộc chiến, phải trốn chạy để khỏi chết, sao bây giờ vẫn chưa tỉnh lại?

Những người chủ trương báo hay diễn đàn, cho đăng những bài viết biện hộ cho VC, ca tụng VC hay nhục mạ chính nghĩa quốc gia, cho một tên sư cuội VC nằm vùng công khai viết 'cờ vàng chỉ dùng để hút cứt chó' thì trong con mắt của kẻ này, những chủ báo và chủ diễn đàn đó chỉ là những người ngớ ngẩn nhất, hô hào tự do ngôn luận mà tuyệt đối mù tịt chẳng hiểu một ly gì về nguyên tắc tự do ngôn luận, để VC gác chân trên đầu, dùng làm công cụ tuyên truyền đánh chính nghĩa quốc gia của dân tị nạn, không hơn không kém. Những chủ báo và chủ diễn đàn đó cũng có tội với lịch sử và dân tộc Việt nặng ngang với VC.

Những người làm báo hay làm diễn đàn mà không hiểu được một cấm kỵ sơ đẳng nhưng quan trọng nhất, sẵn sàng vì nguyên tắc tự do ngôn luận sáng, cho phép VC và những tay sai nằm vùng lợi dụng, khai thác báo và diễn đàn của họ, thì họ thật sự không đáng ra mặt làm báo hay làm diễn đàn, làm nghề khác tốt hơn. Vâng, họ không phải là VC, chỉ là ngớ ngẩn tự nguyện cung cấp dụng cụ cho đám dân vô lại dùng để

chửi bới nhau cho mất uy tín chung của cộng đồng, hay làm công cụ cho VC nằm vùng đánh chính nghĩa quốc gia.

Đã đến lúc các chủ báo, nhất là các chủ diễn đàn công cộng, xem lại cho kỹ vấn đề tự do ngôn luận ở Mỹ để đứng ra nhận trách nhiệm, bảo vệ nhân cách của chính mình, bảo vệ giá trị của diễn đàn mình dày công xây dựng, ngưng làm nhục cả cộng đồng Việt tị nạn, và không tiếp tay cho VC nằm vùng xé nát cộng đồng tị nạn.

Vũ Linh

Đính kèm link đăng trong Diễn Đàn Trái Chiều:

<https://diendantraichieu.blogspot.com/2022/05/bai-231-tu-do-ngon-luan-hay-tu-do-ngon.html#more>